

Blok tematyczny: Przyroda

Temat dnia: Ekologia – Pamiętajcie o ogrodach (2 jednostki lekcyjne).

Cele lekcji: Kształcić umiejętność swobodnej rozmowy. Umiejętność czytania i słuchania ze zrozumieniem. Tworzenie trybu rozkazującego.

Pomoce:

a) **Uczeń:** przybory szkolne, tekst piosenki Jonasza Kofty, film video z omówieniem trybu rozkazującego.

b) **Nauczyciel:** Tekst artykułu o ekologii

NAUCZYCIEL: *Dzień dobry! Dzisiaj porozmawiamy o ekologii a także nauczymy się tworzenia trybu rozkazującego w języku polskim. Spróbujemy sformułować 10 najważniejszych zasad, które mogą pomóc uratować środowisko naturalne naszej planety. Na początek proponuję, abyście posłuchali piosenki w wykonaniu Jonasza Kofty pt. „Pamiętajcie o ogrodach”.*

Następuje wysłuchanie, jeżeli istnieje potrzeba dwukrotne, piosenki. Uczniowie otrzymują tekst. Następnie nauczyciel zadaje pytanie:

NAUCZYCIEL: *Jak myślicie, o czy jest ten tekst? Czym są tytułowe ogrody?*

UCZEŃ: *Piosenka mówi o tym, że nie możemy oderwać się od środowiska naturalnego. Wszyscy jesteśmy dziećmi tej samej natury, ziemi i musimy o tym pamiętać.*

NAUCZYCIEL: *Co to znaczy, że musimy pamiętać?*

UCZEŃ: *To oznacza, że powinniśmy dbać o zachowanie środowiska naturalnego w niezmiennym, a przynajmniej w nie pogorszonym kształcie.*

NAUCZYCIEL: *Czy zgodzicie się, że o zachowanie środowiska naturalnego dbają ekologscy i że my również powinniśmy promować zachowania proekologiczne? Jeżeli tak, to posłuchajcie i przeczytajcie zapis fragmentu audycji polskiego radia na temat zachowań ekologicznych Polaków.*

Nauczyciel czyta wyraźnie artykuł a następnie zadaje uczniom szereg pytań na jego temat.

NAUCZYCIEL:

Czy Polacy żyją ekologicznie? - materiał reporterski Anny Depczyńskiej Polskie radio 4.

Jak przyznaje Anna Ogniewska z Greenpeace, świadomość ekologiczna Polaków rośnie. – Chcemy żyć w czystym środowisku, oddychać czystym powietrzem. Zajmujemy się tym, by nasze otoczenie było czyste, by zachować nasze piękne polskie krajobrazy – mówi ekspertka.

Badania pokazują, że dla 63 proc. Polaków ekologia to ważny temat – przekonuje Eleonora Wołczycka-Metyk, brand training manager. – Polacy używają toreb wielokrotnego użytku, butelek, kubków do kawy, a także pieluchy ekologiczne.

Do działań proekologicznych swoją cegiełkę dokładają także słuchacze Czwórki. – *Zbieramy puszki, makulaturę, segregujemy śmieci, baterie wyrzucamy do specjalnych pojemników - opowiadają w naszej sondzie.*

Co jeszcze możemy zrobić, by pomagać naturze? – *Ekologiczne rolnictwo, zmniejszenie zużycia pestycydów i wycinki lasów – wymienia Ogniewska i przyznaje, że polskie prawo nie sprzyja ekologii. – Nie można się jednak załamywać i mówić, że wszystko jest nie tak. Trzeba po prostu zacząć działać, dawać dobry przykład. Jeśli ludzie zobaczą, że ich sąsiad może mieć darmowy prąd ze słońca, być może sami dojdą do wniosku, że chcą zamontować takie instalacje w swoich domach.*

Warto jednak pamiętać o ekologicznych założeniach nawet będąc poza domem, na przykład wyjeżdżając na muzyczne festiwale. Na tegorocznym Przystanku Woodstock na fanów muzyki czekać ma ekologiczna wioska. – *W każdej chwili będzie można podejść, by zapoznać się z technologiami odnawialnymi i na przykład naładować telefon prądem, pochodzącym ze słońca* – przekonuje Robert Ceglicki, dyrektor programowy Greenpeace Polska.

Z okazji 10-lecia istnienia organizacja Greenpeace organizuje konkurs "Energia Odnawialna", dla wszystkich Polaków, którzy chcą dzielić się pozytywną energią. Jak i dlaczego warto oszczędzać energię?

PYTANIA

1. Czym zajmuje się organizacja Greenpeace?

Greenpeace jest międzynarodową organizacją ekologiczną walczącą w rozmaity sposób o zachowanie nienaruszalności naszego środowiska naturalnego.

2. W jaki sposób Polacy dbają o środowisko naturalne?

Polacy używają toreb wielokrotnego użytku, butelek, kubków do kawy, a także pieluchy ekologiczne. Zbierają puszki, makulaturę, segregują śmieci, baterie wyrzucają do specjalnych pojemników

3. Co my możemy zrobić więcej, aby zachować czyste środowisko naturalne?

Możemy dawać dobry przykład, jeżeli sąsiad zobaczy, że my segregujemy śmieci, to być może sam się do tego skłoni.

4. Co wydarzy się na Przystanku Woodstock?

Na przystanku Woodstock zostanie zorganizowana specjalna ekologiczna wioska, w której można będzie np. Naładować telefon prądem pochodzącym z baterii słonecznych.

5. Co to jest energia odnawialna?

Energia odnawialna to energia pochodząca z paneli słonecznych, z wiatru czy z pływów wodnych. To po prostu produkcja energii, która nie zużywa surowców naturalnych naszej planety.

NAUCZYCIEL: *Zanim poproszę was, abyście w grupach opracowali 10 zasad ekologicznych zachowań, zapoznajcie się proszę z filmem, omawiającym tworzenie form trybu rozkazującego, ponieważ to tych właśnie form będziecie używać do stworzenia własnego dekalogu ekologicznego.*

Tryb rozkazujący (IMPERATIVE)	
I koniugacja -ę/-esz , II koniugacja -ę,-/isz, -ę,-/ysz	III koniugacja -am/-asz IV koniugacja -em/-esz
3 osoba l. poj. cz. teraźniejszy (on) pisze pali tańczy, mówi	3 osoba l. mn. cz. teraźniejszy (oni) ograniczają wybierają jedzą
2 o. l. poj. t. rozkazujący.	2 o. l. poj. t. roz.
pisz! pal! tańcz! mów!	ograniczaj! wybieraj! jedz!
ja - ty – pisz!	my – piszmy! wy – piszcie!
on ona ono pani pan	oni one panie panowie państwo
+ 3 os. l. poj. czasu teraźniejszego	+ 3 os. l. mn. czasu teraźniejszego
niech pani pisze! niech pan	niech piszą!

Następnie uczniowie pracują w grupach (3 - 4). Po 10 – 15 minutach konstruujemy na tablicy i do zapisania w zeszytcie swoisty **Dekalog Młodego Ekologa**: Może on wyglądać np. tak:

1. **Oszczędzaj energię elektryczną, wyłącz zbędne urządzenia.**
2. **Segreguj śmieci.**
3. **Stosuj energooszczędne żarówki.**
4. **Jeźdź do szkoły rowerem lub komunikacją zbiorową.**
5. **Ogranicz zużycie wody.**
6. **Uszczelnij okna.**
7. **Używaj toreb wielokrotnego użytku.**
8. **Wyłącz tryb czuwania w telewizorze.**
9. **Wybieraj energooszczędne urządzenia (lodówka, pralka).**
10. **Nie kupuj napojów w plastikowych butelkach.**

Oczywiście zestaw zaleceń może być inny, ważne jest użycie trybu rozkazującego oraz merytoryczna zawartość „dekalogu”

Zadanie domowe:

Napisz w 4- 5 zdaniach, co ty osobiście zrobisz/zrobiłeś dla ratowania środowiska naturalnego?

Aneks

Jonasz Kofta – Pamiętajcie o ogrodach

Bluszczem ku oknom

Kwiatem w samotność

Poszumem traw

Drzewem, co stoi -

Uspokojenie

Wśród tylu spraw

Pamiętajcie o ogrodach -

Przecież stamtąd przyszliście

W żar epoki użyczą wam chłodu

Tylko drzewa, tylko liście

Pamiętajcie o ogrodach -

Czy tak trudno być poetą?

W żar epoki nie użyczy wam chłodu

Żaden schron, żaden beton

Kroplą pamięci

Nicią pajęczą

Zapachem bzu

Wiesz już na pewno

Świeżością rzewną

To właśnie tu

Pamiętajcie o ogrodach -

Przecież stamtąd przyszliście

W żar epoki użyczą wam chłodu

Tylko drzewa, tylko liście

Pamiętajcie o ogrodach -
Czy tak trudno być poetą?
W żar epoki nie użyczy wam chłodu
Żaden schron, żaden beton

I dokąd uciec
W za ciasnym bucie
Gdy twardy bruk?
Są gdzieś daleko
Przejrzyste rzeki
I mamy dwudziesty wiek

Pamiętajcie o ogrodach -
Przecież stamtąd przyszlście
W żar epoki użyczą wam chłodu
Tylko drzewa, tylko liście

Pamiętajcie o ogrodach -
Czy tak trudno być poetą?
W żar epoki nie użyczy wam chłodu
Żaden schron, żaden beton